

Nagyvárad Esti Lap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A kolozsvári sajtó és Nagyvárad közgazdasági helyzete

A Bihoreana válságával kapcsolatban a Nagyvárad Esti Lap nem mulasztotta el az alkalmat, hogy az igazsághoz hiven ismételt megnyugtassa a publikumot a pénzpiac szilárd és nyugadt helyzetéről. Pénzügyi körökben kivételesen sokat beszéltek az Esti Lap cikkeiről és olyan véleményt is hangoztattak, hogy kár volt energikus és erélyes szavakkal letompítani azokat a rosszakaratu híreszteléseket, amelyek a válsággal kapcsolatban ellenőrizhetetlen forrásokból szárnyra keltek, mert az ilyen megnyugtató cikkek, ha semmi szükség nincs rájuk, éppen az ellenkező célt érik el.

Azok számára, akik ezen a véleményen voltak, az Ellen-zék legírisszebb száma adja meg a választ. Az Ellen-zék a Bihoreana válságából következtetéseket von le a nagyvárad pénzügyi helyzetére és bármennyire is jóindulatu kommentárokkal kíséri a krízist, mégis azt a következtetést vonja le, hogy a nagyvárad pénzügyi válsággal küzd.

Tulzottnak tartjuk az Ellen-zék beállítását. Nagyváradon minden csendes, minden nyugodt és minden normális. A Bihoreana válsága, amelyet két nap alatt valósággal bravúros módon intéztek el a leg-hivatottabb és legtekintélyesebb pénzügyi és társadalmi kapacitások, Nagyvárad általános pénzügyi, közgazdasági helyzetét teljesen érintetlenül hagyta. Nagyvárad letette az érettségi vizsgát, impozáns módon, fényes eredménnyel. A publikum elismerésre méltó higgadtsággal viselkedett, a bankok még arra sem voltak kényszerülve, hogy az évek hosszú során szorgalmas és produktív munkával összegyűjtött tartalékaikhoz nyuljanak. Egy pillanatnyi fennakadás sem volt észlelhető sehol, pedig a válság a legkritikusabb időben következett be, amikor a pénzügyi nemcsak nálunk, hanem az egész országban fenyegető méreteket öltött. Nagyon sajnálatos, hogy a Bihoreana átmenetileg kedvezőtlen helyzetbe került, de

amint ezt már legutóbb kifejtettük, ennek a válságnak semmi köze sem volt Nagyvárad általános pénzügyi helyzetéhez.

Az Ellen-zék cikke alkalmat nyújt nekünk arra, hogy egyszer s mindenkorra dokumentáljuk a nagyvárad pénzügyi realitását.

Nagyvárad sokkal kedvezőbb helyzetben van minden más erdélyi városnál. A mi

vállalkozóink kérelhetetlen szigorúsággal vitték keresztül a leépítés reális politikáját és ezért a munkanélküliség, a drágaság, a nyomor nálunk talán nagyobb, mint máshol. De mindez csak átmeneti állapot. A válságon mi már régen túlestünk és pedig szisztematikus, okos, előrelátó, preventív, talán nem mindig szentimentális intézkedésekkel. Ez mentette meg a nagyvárad pénzügyi

és ezért lehet mindenki a legnagyobb bizalommal a helyzettel szemben.

Kérjük az Ellen-zéket és az egész kolozsvári sajtót, hogy igyekezzenek a nagyvárad pénzügyi helyzetével szemben objektív és igazságos magatartást tanúsítani. Nem szabad megint abba a tulzásba esni, mint a Keleti Újság az Aradi Ipari és Népbank krízise alkalmával, amikor híreivel az aradi pénzpiacnak súlyos és érzékeny károkat okozott, amelyeket később csak nehezen tudott reparálni.

A támadó háború — nemzetközi büntetett!

A legyőzöttek leszerelése csak előjáték az általános leszerelésnek — A lengyel delegátus betértesztette a Népszövetségnek saját biztonsági paktumtervezetét — Stresemann nagy beszéde a tegnapi közgyűlésen

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Genéből jelentik:

A Népszövetség péntek délutáni ülésén Stresemann német külügyminiszter tartott igen alapos és nagyjelentőségű beszédet, amelyben összefoglalta a vita egész anyagát. Megállapította, hogy az eddigi tanácskozásokban különösen világgazdasági konferencia problémája, a biztonsági és a leszerelési kérdések dominálnak.

A világgazdasági konferenciának jelentős eredménye van máris — mondta Stresemann — mert elősegítette a német-francia kereskedelmi szerződés létrejöttét. Sokkal súlyosabb a helyzet a leszerelési és biztonsági kérdésekben, mert ezek körül nagyobb a nézeteltérés.

A két problémát egymás ellen játszották ki és a zavar innen származik. Még nem vagyunk annak a korszaknak a végén, amely a világháborút előidézte.

Ez okból is küzdenünk kell a valódi békéért és Németországban ebben a küzdelemben vállalja az előharcos szerepet.

Stresemann csatlakozik Briand és Chamberlain kijelentéséhez: a locarnói szerződésnek messzemenő hatása lesz nyugaton és keleten egyaránt. Tisztában van azzal, hogy

a Népszövetség a rendelkezésre álló módszerekkel nem teljesítheti mindenkinek a kívánását.

Elismeri a nehézségeket és éppen ezért megnyúszik a görög delegátusnak abban a közbeszólásában, amely csütörtökön Apponyi gróf

beszéde közben hangzott el. A görög delegátus ezt mondta:

— **Attendez! (Várjanak!)**

Stresemann nem hiszi azonban, hogy ez a „várjanak!” elegendő volna a helyzet megoldására.

Sajnálja Stresemann, hogy a görög delegátus csekély bizalmat tanúsított a Népszövetség legközelebb megjelenő kiáltványával szemben, amely az erőszakról való lemondást tartalmazza.

— Megvagyok győződve, — mondotta Stresemann, — hogy

az eszmények és hitek erősebbek a jogászai formuláknál.

Bizonyos azonban, hogy magunkra vonjuk a jogos kritikát, ha nem teljesítjük azokat a feladatokat, amelyeket gróf Apponyi Albert beszédében a Népszövetség alapköveteléseinek jelzett. Igenis a Népszövetség létjogosultsága ezek-től a kötelezettségektől függ. Előtünk fekszik a világnak adott ünnepélyes szó, hogy

a legyőzöttek leszerelése csak előjáték az általános leszerelésnek.

— Új világot kell felépíteni, és a világháború után fejlődött ifjúságnak segítenie kell az új világ megteremtésének munkájában és elő kell segítenie a békét és a békéért vívott győzelmes háborút

Stresemann után Sokál lengyel delegátus beszélt és előterjesztette ismert javaslatát, amely alkalmas volna a jövőben az államoknak egymással szemben keletkező bizalmatlanságának kikapcsolására. A lengyel javaslat így hangzik:

— **Áthatva az általános béke biztosítására irányuló akaratától és**

elismerve azt, hogy a támadó háború semmiesetre sem lehet a nemzetek közötti nézeteltérések szabályozója, hanem csak nemzetközi büntetett, a Népszövetség kijelenti:

1. Minden támadó háború tilos.
2. Minden békés eszköz felhasználandó a békéltetésre.
3. Minden népszövetségi tag köteles a fenti két pontot elfogadni.

Ezután Scialoja (olasz) beszélt és állást foglalt a lengyel javaslat ellen.

A támadó háború fogalmát, — úgymond, — nagyon nehéz meghatározni, a diplomaták csúrésc és csavarása miatt.

A javaslat elfogadása a világ becsapása volna.

A Reuter-ügynökség genfi levelezője szerint az angol delegáció a lengyel javaslatban a régi genfi jegyzőkönyv feltámasztását látja. Chamberlain megmaradt régi elutasító álláspontja mellett.

Apponyi az általános leszerelésről és a kisebbek kulturájának megőrzéséről beszélt

A Népszövetség csütörtök délutáni ülésén Apponyi Albert gróf magyar fődélegátus beszéde dominált.

A leszerelés problémáját taglalva kijelentette Apponyi Albert gróf, hogy ebben a kérdésben

nem lehet egyenlőtlen elbánást alkalmazni,

mert ez háborúra vezet. Az utód-

államok magyar kisebbségének kérdésében kijelentette Apponyi gróf, hogy

csakis olyan rendszerrel éléghet meg, amely a kisebbségeknek biztosítja a kulturális egység megőrzését.

Egyes bukaresti lapok genfi tudósításai szerint Apponyi gróf beszéde retorikai szempontból mély benyomást keltett.

A svájci nagy német lap: a

Neue Zürcher Zeitung ezt írja Apponyi gróf beszédéről:

— Az idős magyar főur megszerzte a gyűlés rokonszenvét. Jobb szószólójuk alig akadhatott volna a legyőzött államoknak. Apponyi diszkrétan és határozottan kiemelte a Népszövetség aktívait és passzívait, úgyhogy Briand francia külügyminiszter sem zárkózhatott el egy filozófikus kézzorítás elől.

Misztikus erő rejlik a „béke” szóban...

Briand tószítja a népszövetségi újsáírók bankettjén

Genfből jelentik: A Népszövetségénél működő újsáírók tegnap banketteztek és ezen a banketten az első pohárköszöntőt Briand külügyminiszter mondotta. Azt fejtette Briand, hogy

a „béke” szóban misztikus erő rejlik, amelynek rendíthetetlen ismétlése idővel lerombolja azokat a lelki falakat,

amelyeket a háború borzalmai az egyes nemzetek közé emeltek.

Beszéde után Briandt hosszasan ünnepelelték.

Utána Chamberlain és Stresemann beszéltek és párhuzamba állították az újsáírói tevékenységet az államiértiuiával.

Kitűnő iskolahegedű 300 lei a Musica

hangszer- és zenemű-nagykereskedésben

Minden hangszert, húrokat és alkatrészeket a legkisebb vásárlásnál is engros árban adunk. 3258

Kristály

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

CUZA VODA (SZACSVAU)-U. 50. SZÁM

Főüzlet:

Egyesületi (Sz. László)-tér 16. SZÁM 3092-1

Belügyminiszteri vezérigazgató Váradon a lakásrekvirálások felülvizsgálására

A tegnap délutáni expresszvonattal Nagyváradra érkezett Starrac belügyminiszteri vezérinspektor. A miniszteri főtisztviselőt az állomáson Barsan polgármesteri titkár és Rajca, a lakáshivatal referense várták. Starrac ve-

Szombattól Matrica grófnő

zérfelügyelő a lakásrekviráló bizottság ügyeinek átvizsgálása céljából érkezett Nagyváradra és az állomásról egyenesen a lakáshivatalhoz hajtatott, ahol egyes ügyekről részletesen informáltatta magát.

A vezérfelügyelő Barsan polgármesteri titkár megkér-

Nagy énekes és táncos operettparódia

dezte, hogy Miloteanu vezérinspektor, aki legutóbb az aradi és temesvári városi tanácsokat vizsgálta felfűl (és köztudomás szerint 5 volt kismelve a váradai tanács ügyeinek felülvizsgálására is), mikor érkezik Nagyváradra? Starrac vezérinspektor kijelentette, hogy Miloteanu valószínűleg már nem fog ilyen minőségben Váradon szerepelni, mert biztos értesü-

Schimayakkal Apolló—Atlantic

lése szerint a közeli napokban temesvári prefektussá nevezik ki.

Starrac inspektor, Starrac Alfréd a nagyváradai államrendőrség egyik legértékesebb tisztviselőjének testvérbátyja és az estét ennek családjánál töltötte. Ma délelőtt fölkereste dr. Egrý Gergely polgármestert, akivel hosszasan elbeszélgetett különböző aktuális problémákról.

AVIS.

Membruii Cercului A. G. I. R. Oradea sunt rugati a lua parte la sedinta extraordinara ce se va tinea in Clubul Intelectualilor in ziua de 11 Sept. 1927. Oradea la 10 Sept. 1927. Secretar Ing. Alexandru Gavra FELHIVÁS.

A helyi mérnökszövetkezet A. G. I. R. tagjait felkérem, hogy szeptember hó 11-én d. u. 5 órakor az Intellektuel Club helyiségében tartandó rendkívüli ülésen megjelenni sziveskedjenek, Oradea la 10 Sept. 1927. Titkár: Ing. Gavra Sándor. 3903

Nagyváradon speciális kórházat alapítanak a gyermekbénulás gyógyítására

Fontos tanácskozás a közegészségügyi miniszteriumban

— Bukaresti tud. táv. —

A közegészségügyi miniszteriumban ülést tartott tegnap az a bizottság, amelyet a gyermekbénulási járvány leküzdésére szervezett a miniszter. — Dr. Viisoianu vezértitkár elnökölt és beszámolt a betegség szeptember 1—6-i állásáról. Szeptember 6-án összesen ötvenegyen betegedtek meg gyermekbénulásban.

Párisból hét liter Petit-féle szérum érkezett a beteg gyerekek gyógyítására; ezt a szérumot csakis komoly esetekben fogják felhasználni.

Elhatározták, hogy a gyermekbénulás gyógyítására több központi telepet létesítenek, — és pedig Bukarestben, Craiovában, Piteștiiben, Konstancában, Brassóban, Nagyszebenben, Kolozsváron, Brailában, Nagyváradon, Csernovicban és Kisenevben.

Ezeken a telepeken a legmodernebb fizikai gyógymódot fogják alkalmazni és az ország valamennyi radiologus specialistáját összehívják ennek megbeszélése céljából.

Kiadtak egy körrendeletet, amely szerint a gyermekbénulásban megbetegedőket negyven napra el kell szigetelni; azokat pedig, akik ilyen betegekkel érintkeztek, tizenöt napra izolálják.

Enyhül a helyzet.

Lapzártakor jelentik Bukarestből, hogy a gyermekbénulási járványban némi enyhülés állott be. A közegészségügyi miniszterium ma hivatalos jelentést fog kiadni a betegség stádiumáról.

Tegnap a vidékről nyolc beteg szállítottak be Bukarestbe, míg magában Bukarestben két új megbetegedés történt.

Olaszország az első, Magyarország a második helyezette a római diákolimpiáznak

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik:

A római diák-olimpiász végső osztályozásán első lett Olaszország 380 ponttal; második Magyarország 251 ponttal és harmadik Franciaország 59 ponttal.

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma 3 és 5 órakor

Cézár a vádló

3 órakor mérsékelt, 5 órakor rendes mozi helyárrakkal és MALEK vigjáték

7 és 9 és fél órakor

Boros Kőkény társulata játszik

Szenzációs műsor

Atlantic nyári mozgó

Szombaton d. u. 6 és este 9 és fél órakor Nagy premier

Simayak

I. Szerzők Iskolája Komédia. Schimayak és Salgó Gyula

II. Részvénytársulás. Csavároseszü parasztkomédia.

III. Veronika és a villanyoskalauz. Párjelenet.

IV. Hites Olga szólója

V. Matrica grófnő. Nagy operett-paródia. A Schimayak legkittűnőbb száma!

Apolló

Szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor 10, 12, 15 és 20 leies helyárrakkal

Schimek-család

Dráma 8 felvonásban

A főszerepben:

Olga Tschechova Xenia Desny Livio Pavanelli

Az „egyszer-egy“-en kívül maguknak, lányoknak életkérdés tudni, hogy egész Nagyromániában a legolcsóbb és legnagyobb divataruház

Kovács Testvérek SAS-PASSAGE

Bizonyítékképpen bemutatom itt a cég árait:

1 mtr. mosott vászon	--- --- --- ---	Lei	29
1 mtr. angol tennisz flanell	--- --- --- ---	Lei	39
1 mtr. mosott siffon	--- --- --- ---	Lei	42
1 mtr. francia flanell	--- --- --- ---	Lei	57
1 mtr. pepitaszövet iskoláslánykák részére	---	Lei	75
1 mtr. schottis szövet iskoláslánykák részére	---	Lei	110
1 mtr. prima clott iskolakötényeknek	---	Lei	110
1 mtr. kabátbélés selyem	---	Lei	210
1 mtr. covercoat kelme iskolás gyermekek részére 140 széles	---	Lei	210
1 mtr. sötétkék szövet tisztagyapju iskolás gyermekeknek	---	Lei	260
1 mtr. mintás selyem, garantált francia áru	---	Lei	425
1 mtr. 140 cm. széles női kosztüm szövet legujabb francia különlegesség	---	Lei	525
1 mtr. crepe de chine, garantált francia áru	---	Lei	580
1 mtr. női kabát kelme legujabb, francia különlegesség	---	Lei	525
1 drb iskola-paplan	---	Lei	525

A színház, a Bihoreana, az olasz temető kerítése és más érdekes ügyek az állandó választmány előtt

Az állandó választmány dr Egrý Gergely polgármester elnöklésével tegnap délután ülést tartott.

Napirend előtt az elnöklő polgármester elsősorban is beszámolt Kolozsvári utjának eredményéről. Ismertette az állandó választmány tagjaival a Lepedatu miniszter és Eftimiu Victor vezérigazgatóval folytatott tárgyalásait és megerősítette az „Estilap“-nak azt az értesüléseit, hogy a Kolozsvári román opera heti két este (szombat-vasárnap), a drámai társulat heti egy este és egy délután (ifjúsági matiné) kívánja igénybevenni a városi színházat. Egyben bejelentette, hogy a miniszter és Eftimiu vezérigazgató

1.054.000 lej évi hozzájárulást kívánnak a város-tól.

A részletes tárgyalásra azonban csupán Eftimiu Victor Nagyváradra jövele után kerülhet rá a sor.

A Bihoreana ügye.

Ugyancsak Egrý polgármester ismertette az állandó választmánnyal a válságos helyzetbe került Bihoreana ügyét. A polgármester jelentéséből kitűnik, hogy Nagyvárad városának, az üzemekkel együtt

514 ezer leje, tehát több mint félmillió betétje van a Bihoreanánál.

Egrý polgármester, aki a város képviselőjében meg is jelent a bank tegnapi közgyűlésén, — bejelentette, hogy a bank által felajánlott feltételeket feltételelesen tudomásul vette ugyan és azokat nem tartja elfogadhatatlannak, de miután közvagyonról van szó, elsősorban is az állandó választmány döntése a mervadó.

A polgármester jelentéséhez Soós István dr tanácsos szólott hozzá és javaslatára az állandó választmány határozatilag kimondta, hogy mielőtt a bank által felajánlott feltételeket elfogadják, előzőleg a miniszterium véleményét és hozzájárulását kéri ki.

Az olasz temető kerítése.

Toth Sándor mérnök az olasz temető kerítésének sürgős rendbehozását hozta javaslatba és bejelentette, hogy a munkálatok 30 ezer lejbe kerülnek.

Egrý polgármester szintén amellet van, hogy az olasz temető kerítését a legsürgősebben rendbe kell hozni, de tudomása szerint a temető közelében volt egy városi épület, amely nemrégiben leégett és véleménye szerint az ottmaradt anyagot egyszerűen föl lehetne a kerítés építéséhez használni.

Közben azonban kiderült, hogy

a leégett épület megmentett anyagát ismeretlen egyének elhordták.

Az ügy bevizsgálására a polgármester javaslatára Spitzer Benjámín tanácsost és Toth Sándor mérnököt küldte ki az állandó választmány.

Csak betonkerítést engedélyez a város.

Toth Sándor mérnök ismertette az állandó választmánnyal, hogy az Agrár takarékpénztár megfélembreztette azt a tanácsi határozatot, amely a Klubsztyk-ház mögötti

telektulajdonosokat arra kötelezte, hogy az utca felőli be nem épített frontra deszkakerítés helyett betonkerítést emeljenek.

Az állandó választmány a fellegbezt — birtokon kívül — továbbítja ugyan a miniszteriumhoz, de ragaszkodik a betonkerítéshez.

Ezzel kapcsolatosan ugyancsak kimondotta a tanács, hogy hasonló módon kötelezik a Polgári takarékpénztárt, hogy a főutcán lévő üres telke elé betonkerítést huzzon.

Kijavítják a garasoshidat.

Eichner Ernő mérnök több hid és járda rendbehozására terjeszt elő javaslatokat. Többek között a régi garasoshid renoválását is indítványozza. Az állandó választmány Eichner mérnök előterjesztéseit magáévá tette.

Egy kis vita a székesegyházak előtti uttest aszfaltozása miatt

Az állandó választmány már régebben kimondotta, hogy a görög keleti és a görög katolikus katedrálisok előtti uttestet aszfaltburkolattal látatja el, mert a köves utcáról beszűrődő zaj zavarja a misék csöndjét.

Egrý polgármester a maga részéről szintén azon a véleményen van, hogy ezeket a munkálatokat meg kell csinálni és ha lehetséges, már a mérnökök kongresszusára készítsék is el.

Simonca György tanácsos azon a véleményen van, hogy nincs rá fedezet amúgy se, halasszák el a

munkálatokat, amíg a felhatalmazás meg lesz.

Dr Soós István tanácsos közbevető indítvánnyal jön elő. Elsősorban is vigyék a kérdést a községi tanács elé és attól kérjenek felhatalmazást. Másodsorban engedélytessenek megfelelő póthitelt és végül döntsön a községi tanács arról is, hogy a Bithumen cégen kívül van-e más aszfalt cég is, mert csak abban az esetben lehet ezt a munkát is a Bithumenra bízni, ha más pályázó nincs. Majd ha a községi tanács megadja a fenti kérdésekre a választ, azután dönt-

sön az állandó választmány.

Soós István indítványát egyhangúlag elfogadták.

Kedvezményes áram egy jéggyárnak.

Dr Simonca György tanácsos be-
terjesztette a villamosmű jelenté-
sét. A Kristály-jéggyár előnyösebb
áron kéri a villamosáramot. A vil-
lamosmű igazgatója még a múlt
ülésem javasolta, hogy a jéggyár
részére 66 baniban számolják hek-
tovatlonként az áramot. A delegá-
cia permanent akkor nem hozott
végleges határozatot, mert előbb
Eichner mérnököt, a villamosmű
ideiglenes vezetőjét kívánták meg-
hallgatni. Eichner mérnök szerint
semmi akadályja sincs az áramked-
vezmény megadásának, miután
csak a folyó évről van szó és kü-
lönben is vannak nagyfogyasztók,
akik még ennél is előnyösebb, 54
banis áramot használnak.

A villamosmű a kapott fölvilá-
gosítás alapján saját hatáskörében
— megadja az áramkedvezményt
a Kristály jéggyárnak.

**Jutalom a taxák
behajtásáért.**

A befolyó taxákból (a múlt
évben 13 millió) a város éven-
ként 200 ezer lejt oszt ki a
pénzügyi osztály tisztviselői
között, hogy részben megju-
talmazza őket, másrészt pedig
további szorgalomra buzdítsa.
Simonca György dr tanácsos
terjesztette be a 200 ezer lej
fólosztására vonatkozó jelen-
tést, amelyet az állandó vá-
lasztmány lényegtelen változ-
tatással meg is szavazott.

**A szeptemberi maximális
árak.**

Dr Soós István tanácsos terjesz-
tette be az ármegállapító bizottság
jelentését a szeptember havi
maximális árakra vonatkozóan. Az
állandó választmány hozzájárult
a sertés húst két lejjel való föl-
emeléséhez. És ugyancsak elfo-
gadta a marhahús kilójának két
lejjel való leszállítását. A többi
árak változatlanok maradtak.

Keresünk kereskedő-segégeket
textil és confectio szakmából hely-
beli piacra ügynököknek fix és ju-
talék mellett **LURÁCS & Co.**
a színház háta mögött 3145

Kölcsönt

legolcsóbban, legelő-
nyösebben nyújt a

Granaria
Oradea

Berkovitsné

**ארתה ברטל
vendéglője**

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Izletes házikoszt
Mérsékelt abonnoma-árak
Diétás koszt is kapható
Kerthelyiség megnyílt

3617

A nilgesztelepi iskola ügye ismét az állandó választmány elé került

Valószínű, hogy a város épít- kezéssel oldja meg a kérdést

Közel két év óta folynak
már az ankétozások, tanácsko-
zások a Nilgesz-telepi iskola
megvalósításán, de talán csak
az állandó választmány
tegnapi ülésén történt olyan
döntő fordulat, amely re-
ménytel és bizakodással tölt-
heti el a környéki lakóit, akik-
nek leghőbb vágyuk és óhajuk
az, hogy az iskola mielőbb
tétő alá jusson.

Craciun Andrei kulturta-
nácsos előterjesztette javasla-
tát az állandó választmány
késő esti órákba nyuló tanács-
kozásán a nilgesz-telepi iskola
kérdésében. A kulturatanácsos
szerint a már több ízben szó-
banlévő Szameth-féle épület
megfelelő átalakítással igen
alkalmas lenne az iskola cél-
jaira és

**egymillió százezer lejtért a
város azonnal tulajdonába
vehetné.**

Ebből az összegből kétszáz-
ezer lejt kell foglalóként adni,
a beköltözéskor másik ötszáz-
ezer lejt és a fennmaradó
nyolcszázezer lejt a jövő év-
ben. Az átalakítási költségek
hozzávetőlegesen százötven-
ezer lejt tennének ki.

Az állandó választmány a
pénzügyi osztály jelentésének
meghallgatása után

**levette a napirendről az
iskola kérdésének ilyen
módon való megoldását,**

mert a város első sorban nem
tudja honnan előteremteni ezt
a közel egymilliónyi összeget
és különben is

**sokkal alkalmasabbnak és
előnyösebbnek találja, ha
a város maga építi fel az
iskolát.**

A polgármester javaslatára
ki is mondták, hogy megbiz-
zák a főmérnöki hivatalt,
hogy amennyiben alkalmas ter-
ületet talál az iskola céljaira,
állapítsa meg: mennyi lehet a
telep értéke, csináljon egy ter-
vezetet, próbáljon megegyezni
a telektulajdonossal és

**amennyiben ez nem megy,
akkor a város kisajátítja
az alkalmas területet és
ott, azon a helyen egy tel-
jesen modern iskolát épít.**

A mérnöki hivatal a tanács
határozatának megfelelően a
legsürgősebben köteles jelen-
tését megtenni.

SPORT

HOLNAP JUBILÁL A TÖREKVÉS

— Saját tudósítónktól —

Minden váradai sportember fe-
szült érdeklődéssel tekint a Tö-
rekvés holnapi jubileuma elé. Más-
félétizedes becsületes munka
után meglegedetten fogja tuda-
mástul venni a Törekvés mindazt a
megérdemelt szimpátiát, mindazt
a határtalan szeretetet, mely a hol-
napi jubileumon megnyílvánul
majd irányában.

A jubileumi ünnepség minden
ellenkező híradással szemben hol-
nap föltétlen lebonyolítást nyer.
Kellemtelen meglepetés érte
ugyanis a Törekvés vezetőségét,
amennyiben a plakátok egy része
súlyos sajtóhibával jelent meg és
a rendőrség beszédette a hibás
plakátokat, azonban a Törekvés
vezetősége a mai napon új, kija-
vított falragyszókkal pótolta a
hiányt. Az ünnepséget — tehát
holnap föltétlenül megtartják. Már
minden előkészület megtörtént,
hogy az egyes számokat minél
szebben, minél impozánsabban bo-
nyolítsák le. Az országos atletikai
versenyt már előre is hatalmas ér-
deklődés előzi meg, hiszen az at-
letikát oly rég nélkülöző közönsé-
günk előtt most az ország legne-
vesebb atletái mutatkoznak be. A
kerékpárversenyt sem szükséges
beharangoznunk, hiszen ez a
sportág az utóbbi évek folyamán
Váradon is oly hatalmas lendüle-
tet vett, hogy ma már a futball
népszerűségével vetekedik.

Azután a futballprogram iga-
zán felülmul minden várakozást,

Arad város bajnokcsapatát az
Amtét sikerült lekötnie a Törek-
vés vezetőségének. Minden fázisá-
ban izgalmas küzdelemre van ki-
látás.

Bizton reméljük, senki sem fog
hiányozni az ünneplők sorából a
holnapi nagy napon. Nagyvárad
egész sportársadalma együtt fog
ünnepelni a Törekvéssel. Mindnyá-
jan ott leszünk, hiszen holnap
vizsgáljuk le városunk 15 eszten-
dős sportegyesülete, holnap akar-
ja bemutatni, mit fejlődött, mit
produkált másfél évtizeden ke-
resztül. A vizsga sikerében nincs
okunk kételkedni, annyi nemes,
becsületes munkának nem marad-
hat el a jutalma. Nagyvárad sport-
közönsége büszke lehet a Törek-
vése és bizton megtalálja a módot
arra, hogy méltóképpen ünnepelje
egyik kedvenc csapatát.

Női divat szalonomat Avram Iancu (Kossuth)-
utca 11. szám alól
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 21. sz. alá
helyeztem át és kérem a nb. hölgyközönség becses pártfogását
3791 **WEISZ SAMUEL** női divat szabó

**Nyakkendő a legszebb kivitelben,
legolcsóbb árban**

3865

Nyakkendőáruház (Musikával
szemben)

MEGNYÍLT
a legolcsóbb
bevásárlási
forrás

☉
Női harisnyák **35** Lejtől
Cérna fátyol **110** Lei
harisnya
Férfi selyem- **65** Lei
zokni
Férfi zoknik **19** Lejtől
Selyem nyakkendők **75** Lejtől
legujabb divatuk
Zsebkendő — **8** Lei
Gyermek patent **20** Lei
harisnya

Puloverek, csipkék,
csattok, keztyük,
szabó-kellékek
legolcsóbban
beszerezhetők

Sielberstein-nál

Széchényi-épületben,
a Musica régi helyiségében

Varrónőknek
10% engedmény

Mosse 3884

○ A NAC mai játékos-érte-
kezete. A Nagyvárad Atlé-
tikai Club ezuton hívja föl ösz-
szes játékosait, hogy a ma,
szombaton este 8 órakor a
klubhelyiségben megtartandó
játékos-értekezeten teljes
számban vegyenek részt. —
Napirendre kerül a szalontai
és a belényesi mérkőzések
ügye, valamint a NAC rész-
vétele a Törekvés jubileumi
ünnepségén. A NAC vezetősé-
gének tagjai vasárnap délután
3 órakor találkoznak a Royal-
kávéházban, majd küldöttségi-
leg vesznek részt a Törekvés
zászlóavatásán.

Legjobb **iskolaharisnyák**
Kertész-nénél
Avram I. (Kossuth)-utca 2 sz.

x Hencserek részletre Mansber-
gernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

**a Baló-est
irodalmi érdekességei**

Amint elterjedt híre annak, hogy Baló Elemér fölgyógyult és szeptember 15-én megtartja egyetlen irodalmi estélyét, a közönség érdeklődése egyre nagyobb mértékben nyilvánul meg. A Nagyváradon oly népszerű kiváló művész két szenzációs szindarab főszerepét játssza. Ezenkívül most először mutatkozik be, mint előadó művész a közönségnek. Legutóbb a budapesti zeneakadémián nagy sikerrel elszavalt költeményét mutatja be itt is. Nem kisebb szenzáció Sugár Frigyesnek, a Németországban élő kiváló tenoristának a szereplése, aki nejevel, a kitérő zongoraművésznővel szerepel, Sugár Frigyes Váradon még nem hallott operazárakkal, klasszikus és műdalokkal ad önálló estének is beillő számot. Ezen az estén szerepel Marót Annie urleány is, akit, mint zongoristát és mint előadót egyaránt mindig szívesen látott a pódiumon Nagyvárad közönsége. Ez alkalommal az erdélyi és külföldi költők válogatott verseit mutatja be. Parlagi Ilonkát, akinek csak nemrégiben volt igen nagy sikere a színpadon, most egy teljesen új és poétikus darabban látja viszont a közönség. Ezenkívül még egy egész sereg szám ad ni-vót annak a nagyszerű estének, mely szeptember 15-én lesz a Heyman-színházban.

**Közokirathamisítás és sikkasztás
— csak könnyelműség!**

Az Averescu-párt lapjának fantasztikus cikke

A „Cuvantul“ tegnap arról irt, hogy az előző kormány egyik tagjára nézve súlyosan kompromittáló adatok vannak összegyűjtve és az erre vonatkozó iratokat csak egy jelenlegi miniszter közbelépése folytán tették félre.

Ezzel szemben az „Indreptarea“, az előző kormány félhivatalosa a következőket írja:

— Az egyik legfontosabb miniszteriumban súlyos szabálytalanságokat fedeztek fel két főtisztviselő terhére, amelyeket ezek a főtisztviselők még a régebbi Bratianu-kormány idején (1922—1926) követtek el. Az illető miniszter, akinek hivatalában most e szabálytalanságokra rájöttek, elrendelte a vizsgálatot és a vizsgálatot megbízott egyén meg is csinálta a referátumot, amely szerint

„közokirathamisításról és sikkasztásról“ van szó.

vekket bizonyítsuk azt, amit fentebb állítunk? Talán akkor rájönne arra: melyik kormány járult hozzá annak az egészségtelen légkörnek a kifejlődéséhez, amelyben felfedezett és... máig sem felfedezett csalásokat lehetett elkövetni? Várjuk laptársunk szavát!

Hogy mennyiben igaz az Indreptarea híre, azt nem lehet tudni, de a Cuvantul, miután az Indreptarea-nak ezt a cikkét leközlő, mindenesetre a következő megjegyzést fűzi hozzá:

— Ime, kölcsönösen hogyan zsarolják egymást a pártok — és hogyan tesznek kölcsönösen egymásnak szolgálatot az eltussolásban.

Voronoff tanár szenzációs eredményeket ért el a megfiatalítás terén

A világhírű párisi tudós előadása Budapesten

— Budapesti tudósítónk távirata —

A természettudósok világának figyelme most Budapest felé koncentrálódik, mert ott ült össze néhány nappal ezelőtt öt földrész legkiválóbb zoológusainak kongresszusa. Külön szenzációja ennek a kongresszusnak az orosz származású párisi nagy tudós: dr. Voronoff kísérletei már régóta a tudósok, sőt a laikus közönség érdeklődésének a homlokterében állnak és éppen Budapest volt az a város, ahol Voronoff módszerét az utóbbi időben többször kipróbálták, — még pedig állítólag teljes sikerrel.

Tegnap aztán Voronoff megtartotta várva-várt előadását az Uránia-színházban, óriási közönség előtt. Azzal kezdte Voronoff, hogy

a közönség hamarabb hisz, mint a tudományos világ,

amely mikroszkópikus vizsgál-

latot követel, de elfelejti, hogy egyesek lefekszenek ugyan a bonckés alá, hogy megfiatalodjanak, de ha megfiatalodtak, akkor nem igen áldozzák fel magukat a tudományos célért. Ezután a következőket mondotta Voronoff:

— Az állatvilágban igen nagy eredményeket értem el.

A francia kormány Algirban rendelkezésemre bocsátott egy telepet, ahol háromezer birkán kísérleteztem. Az átlageredmény az, hogy

a kísérlet után a birkák husa egyötöddel, gyapja egynegyeddel megnövekszik.

Az embereken végrehajtott kísérleteim pedig nemcsak időleges nemi felrészülést, hanem teljes testi és szellemi újjáépülést is előidézték, sőt idióta-gyermeken is eredményesek voltak kísérleteim.

— Nem az én sikereimről van szó, — fejezte be előadását Voronoff, — hanem arról, hogy magát az ügyet előbbre vigyük. Ez minden szenvedélyem, nem nyugszom addig, amíg ezt ki nem elégítem.

ROVID RUHA ÉS KOZSSEMÉREM

Biróság elé állítottak egy bukaresti kisleányt, mert rövid ruhát viselt — Az ítélet - felmentő

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Fany Sieglér bukaresti 13 éves leány nyaralni volt rokonainál Piatra-Neamtban. — Egy napon sétálni ment a városka főterére. Meglátta őt a város egyik rendőrtisztje és felháborodott azon, hogy a kisleány igen rövid ruhát visel. Megfogta és felvitte a leányt az ügyészre, ahol jegyzőkönyvet vett fel az esetről és megindították az el-

járást „közszemérem elleni merénylet“ címén.

Tegnap már le is tárgyalta a pert a piatra-neamtai törvényszék egyik tanácsa. Az ügyész a vádlott megbüntetését kérte, viszont a kisleány két védője bizonyította, hogy a gyerek semmiféle erkölcsatlenséget el nem követett.

Rövid tanácskozás után a törvényszék felmentette a kis vádlottat.

Atlantic nyári színházban

Vasárnap d. e. matiné

Rekord műsor

A kis Dorrit

megható gyermektörténet

Főszerepben: Gunnart Tolnas és Korrina Bell

és nagy kacagató műsorral a

Simay-kvartett

Bohózatok, ének és tánc

SLÁGER!

Tiszta seiyem párisi
divalnyakkendők

75 leiert

Sielberstein nál

Széchenyi-épületben,
a Musica régi helyiségében

3884-2 Mosse

* Érdeklődjék az Orsolya-zárda ipari tanfolyamai iránt.

Kristály

kelmefestő

új felvételi üzlete

3092-2

**Alexandrii (Telchi)-
utca 16. szám**

Nőikabát, férfikabát modellek,

valamint női-szövet és férfi-szövet ujdonságok raktárra érkeztek.

LUKÁCS & CO.

textiláru és konfekció nagyáruháza Városi Színház háta mögött.

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Szombaton délután 6 és 9 és fél órákor: Schimayék új műsora.

Vasárnap d. e. matiné: Kis Dorrit és Schimayák!

Vasárnap 5, 7 és 9 és fél órákor: Schimayék teljes műsorral!

Hétfő 6 és 9 és fél órákor: Schimayék!

Az Apolló mozgószínház műsora:

Szombaton: 3, 5, 7 és 9 órákor: Schimek-család 10-20 leles helyárrakkal.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Varieté. Emil Jannings, Putty Lia főszereplőkkel.

Hétfő: Varieté.

Heyman szinkör

Szombat 3, 5 órákor: Cézár a vadló.

Szombaton 7 órai kezdettel: Boross-Kökény és társulatának vendégjátéka, mérsékelt helyárrakkal! Jegysorozat szám 46.

Szombat este 9 és fél órai kezdettel: Boross-Kökény és társulatának vendégjátéka, rendes helyárrakkal! Jegysorozat 47.

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Matiné, Majomember, 10 leles helyárrakkal.

Vasárnap délután 3, 5 órákor: Cézár a vadló. Mozi helyárrak.

Vasárnap 7 órákor: Boross-Kökény és társulatának előadása. Mérsékelt színházi helyárrakkal! Jegy-sorozat 48.

Vasárnap 9 és fél órákor: Boross-Kökény és társulatának előadása. Rendes színházi helyárrakkal! Jegy-sorozat 49.

Tudja-e már mi a 16?

16

a „Kristály” kelmefestő vegyztítő felvételi üzleteinek hátszáma Piața Unirii (Szt-László-tér) Alexandrii (Teleki)-utca

16

3992

Esőernyő Blum Vilmosnál

mélyen leszállított árban

Körösport

Javításokat és áthuzásokat Olcsón vállalok.

Mi újság?**A lei ma Zürichben: 318.—****Zürichi nyitás**

BUDAPEST 318.—

BERLIN	12335
NEW-YORK	518 66
LONDON	2521 25
PARIS	2033 25
MILANO	2820
BUDAPEST	9075
PRAGA	1537
BECS	7310

Váradí árfolyamok

1927. szeptember 10.

	Pénz	Áru
Pengő	28'30	28'40
Dollár	161'50	162'—
Cseh korona	4'80	4'82
Svájci frank	31'25	31'35
Osztrák schilling	22'80	22'90
Francia frank	6'35	6'40
Angol font	788'—	790.—
Olasz lira	8'80	8'90

Siessen jegyét megváltani

Boross-Kökény kabaréelőadásokra a Heyman-szinkörben

* A bukaresti francia követség első titkára Egry polgármesternél. Gerard Japy, a bukaresti francia követség első titkára, aki barátjának, Magrini ügyésznek látogatására érkezett Nagyváradra, ma délelőtt vizitelt dr. Egry Gergely polgármesternél.

* Egyházi zene. Vasárnap 9 órákor a székesegyházban előadásra kerül Gruber C-moll miséje vegyes kar és zenekarra. A változó részek Griesbacher-től.

* Az Astória kávéházban minden este a budapesti Rigóék teljes zenekarral hangversenyeznek.

* A bérkocsis és a közlekedési rendőr afférja. Ma délelőtt tíz órákor a Hitelbank előtt posztoló közlekedési rendőr, a közlekedési rendre figyelmeztette az 56-os bérkocsist, Pop Józsefet. A rendőr figyelmeztetésére Pop izgatott hangon valami megjegyzést tett, mire a rendőr leszállította a bakról. Szó szót követett, majd tetlegességre is került a sor, amelyek a következőképpen Pop Józsefet a rendőrségre kísérték. A rendőrség teljes objektivitással vizsgálatot indított, tanúk kihallgatását rendelte el annak a megállapítására, hogy ki volt az incidens elhajulásának közvetlen okozója.

* Jónás Demeter az ügyészség határozata szerint joggal hiheti magát a váradí földművelőszövetség elnökének. A nagyváradí földművelőszövetség pecsétje és fontos okmányai körül sok bonyodalma volt már Jónás Demeter v. városi tanácsosnak, aki ellen feljelentést is tettek ezek miatt az ügyészségen. E feljelentésre az ügyészség 7065—1927 számmal határozatot hozott, amely szerint Jónás Demeter ellen semmiféle vétkes cselekmény gyanúja nem merült fel. Mivel pedig — így szól az ügyészi határozat — Jónás Demeter az alapszabályok értelmében joggal hiszi magát most is a szövetség elnökének, ezért joga van arra is, hogy a pecsétet és a fontos aktákat magánál tartsa.

Heyman-szinkör

vasárnapi matinéja

Majomember és Zigotto 10 leles helyárrakkal

* Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Freiburger Miklós soffőr, 24 éves korában váratlanul elhunyt. A tragikus, fiatalon véget ért fiatalember hült tetemeit vasárnap délelőtt 10 órákor kísérik a temetőbe a zsidó kórház halottas házából.

x Dr. Mensendieck torna, ritmika és klasszikus táncintézet nyílik okt. 1-én. Kis gyerekek, nagy lányok, és asszonyok részére, mint Éghy Gyssa aradi iskolájának a főokja Gellért Melinda vezetésével.

Boda-papírútlel vesz és elad használt hegedű- és zongorakottákat, iskolás könyveket Friss hírok érkeztek. Kijátszott és új hegedűk kaphatók állandóan 3902

* **Kereskedők figyelmébe!** A „PÉNZVILÁG” mindenkor a kereskedők, gyárak és vállalatok érdekében dolgozik. Komoly és nívós szakcikkeinket, továbbá az élénk közgazdasági riportokat kísérvé állandóan figyelemmel. Főszerkesztő dr. Bösör M. nyi Andor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Densusianu (Jókai)-utca 11. Telefon 9.

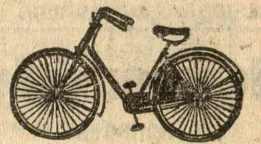
* **Orvosi hír.** Dr. Pollatsek Pál belgyógyász rendelőjét Bulev. Reg. Ferdinánd (Rákóczy-ut) 10. sz. alá helyezte át. Telefon 1021.

Hol vásároljunk vásznat és asztalneműt???
FLEGMAN-nál!

x „Láposy Zeneiskola” hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simeon Stefan (Bethlen)-u. 20.

x Szerényebb sorsu szülők, kik gyermekeikben táncnevelést fedeznek fel, ugyszintén felnőtt hölgyek is, a ballet tanfolyamon mérsékelt áron nyerhetnek kiképzést Feder Baba tánciskolájában. Artista vizsgára előkészítünk!

x Teljesen ingyen adjuk a következő mellékleteket az Uj Divat minden számához: Egy tizenhat oldalas irodalmi mellékletet, novellák, képek, versek és hasznos tanácsokkal. — Egy francia modell eredeti szabás mintaívét, egy levasalható mintaívét, hat oldal művészi műnyomásban a legújabb divatújdonságok. Ezeket kivül számtalan divat újdonságot, divat-postát tartalmaz a kibővített Uj Divat. Egyes szám ára 25 lei, kapható mindenütt. Romániai megbízott: Ig. Herz Libraria Editoare, Bucuresti, Calea Victoriei 5.

Gyermekének

csak úgy szerezhet örömet, ha legújabb típusú

biciklit

vesz ajándékba kényelmes részletfizetésre. De vigyázzon, csak szolid, és megbízható helyen

vásároljon

Mindenféle alkatrészek is kaphatók

KALENDANÁL

Piața Unirii (Szent-László-tér)

Heyman Szinkör

Ma

Boross-Kökény és társulatának vendégjátéka

5 kacagtató bohózat és 18 szenzációs kuplé

7 órákor mérsékelt, 9 és fél órákor rendes színházi helyárrakkal

Vasárnap és hétfőn új műsor

Siessen jegyét megváltani

Titokzatos koppanás a vezetőügyész szobája fölött

Szeptember. Forró déli nap süt be az ablakon. Nagy sűrűségű forgás az ügyészségi épület második emeletén, ahova a nyári hónapok alatt hiába kapaszkodtak föl az újságírók; megkezdődött a szezon. Az egész vad nyáron méla csönd. De néhány nap óta, mintha nyári üdüléséből tért volna meg a sok gonosztevő. Az ügyészek szobái előtt kis és nagyobb bűnösök raja várakozik. Az a szegény anyóka, akit tanuként idéztek föl ma, valamilyen ügyben, alig bír megküzdeni a csoportok forgalmi akadályával, míg a tanuk számára oda-készített hosszú padhoz ér. Leül és sóhajt. Egy-egy csendőrnél hatalmas alakja, egészséges nevető arca válik ki a tehetetlenség és a megbánás áruhája öltözött társadalmi kitünőségek csoportjából. Ismerős detektivekkel találkozunk kiknek jelenteni valójuk akad. A liceumokban hasonló ehhez most a forgalom, az igazgató és az osztályfőnökök szobái előtt.

A vezetőügyész a szobájában iratok lapjait forgatja, hogy a saját tájékozottsága, az Estilap munkatársának kérésére. A szobában rajtuk kívül nincs senki. Csönd. Csak az akták papírja zörög Sovrea dr ujjai között. Egyszerre a szoba menete felől egy különös koppanás zaja hallatszik. Valaki jár a padlason. De ki lehet? Csak egy rab, aki szökni készül. Mert az ügyészség padlásán közel tíz év óta egy lélek sem járt, tisztességes ember.

Sovrea dr azonnal a csengőhöz nyúl.

— Azonnal keressék meg a padlás kulcsokat! — adja ki a parancsot.

Eltelik három-négy perc, míg végre valahonnan előkerül a nagy sietésben egy rozsdás, öreg kulcs. A vezetőügyész odasietünk a padlásfölgárhoz. A kulcs kinyitja a nehéz vasajtót. Ambár korántsem biztos, hogy ehhez az ajtóhoz készült. Egy fogházörmester előre siet, utána a vezetőügyész és az Estilap munkatársa.

Hátha Hátha tényleg szökni készül egy rab.

De nem! A hosszú padlást a kis szellőztető ablakokon beözönlő napfény világítja.

A padlás vázát képező hatalmas tölgýgerendák erdejében indulunk előre.

— Milyen vagyons fekszik itt

ezekben a fákban, — mondja a vezetőügyész.

Közeledésünkre az egyik gerendáról egy galamb röppen el.

— Biztosan a galambok mozdítottak el valamit a helyéről, az koppant — állapítjuk meg. Semmi kétség.

De ha szökevényt nem is üldözhettünk, mégis elég érdekes volt a kaland.

Az egyik gerenda mellett egy korhadt, régi koporsó fekszik. Az örmester felnyitja a tetejét. Az al-

ján gyaluforgács. Ebben a koporsóban szállították a temetőbe régen az akasztott embereket. Sipos Bálint volt az utolsó.

— Hivatalos koporsó!

— Itt akasztófának is kell lenni valahol — jegyzi meg a vezetőügyész.

Nem tévedett. Egy régesrég keletes akasztófa is rátévedt a szemünk az egyik zugban. A keret közbülső gerendáján: csiga — és kötél. Ilyen akasztófát legalább negyven év óta nem alkalmaznak már csak Bulgáriában és Görögországban. Bár teljesen mindegy, hogy kit milyen alaku akasztófa kötnek. De ugylátszik ez az apparátus már nem elég modern.

Bűnös-e a szerencsétlenül járt Rauscher-család sofförje?

Órízetbe vették Marseg Dezsőt

Az Arad-szentannai országúton történt automobil baleset ügyében a nagyváradi államrendőrség bünygyi osztálya csak ma délelőtt tudta megkezdni az érdemleges vizsgálatot. Amint az „Estilap” tegnapi számában minden ellenkező hírrrel szemben elsőnek közöltük, Marseg Dezső sofför a szerencsétlenség bekövetkezése után nem szökött meg, hanem miután ő maga is, különösen a bal felső karján szenvedett komolyabb sérüléseket, egy napot, amíg állapota javult, Szent-Annán maradt, ahonnan tegnap érkezett vissza Nagyváradra; Marseg Dezső nyomban megérkezése után felment a bünygyi osztályra, ahol órízetbe vették.

Borodó György, a bünygyi osztály főnöke ma délelőtt kezdte meg a vizsgálatlan sofför kihallgatását, aki azzal védekezik, hogy

öt a szerencsétlenségért nem lehet felelőssé tenni, miután a balesetet súlyos motordefektus idézte elő.

Az egyik csapágó olvadt ki hirtelen és mire a sebesen rohánó autó motorját le akarta fékezni, a gépkocsi hátsó kereke kifordult és az autó teljes erővel neki szaladt a hid betonkorlátjának.

— Milyen vagyons fekszik itt

Marseg,

aki még alig egy hónappal

Ébresztő!

Az új sorsolás megkezdődik.

Az első sorsolási szám kedden délután jelenik meg.

Mindenki vegyen részt ezen a sorsoláson.

Gyűjtse össze a Nagyváradi Estilap következő dátumu lapszámait:

Szeptember 19, 20, 21, 22, 23, 24 és 25

Aki ezt a hét sorsolási példányt behozza a kiadóhivatalba (Hegedűs Hírlapiroda), teljesen ingyen egy sorsjegyet kap.

A mostani fuzás alkalmával 100 olvasó fog nyerni!

A nyereség 100 darab elsőrangú szerkesztői eredeti svájci Kienle-féle ébresztő óra.

Minden nap vegye meg tehát az Estilapot,

mert az Estilap minden száma sorsjegy lehetőséget nyújt ahhoz, hogy résztvegyen a szenzációs, érdekes sorsolási akcióban.

A mostani sorsolást nyomban követni fogja az új sorsolási ciklus.

amikor egy finom leékpárt sorsolunk ki.

Boross-Kökény örülnek a váradi viszontlátásnak

A kis öltözőben csupa vidámság, a viszontlátás boldog öröme ömlik el az arcokon. Hogyisné örülnének, mikor a régen látott Kökény Ilonát, Boross Gézáat hallgathatjuk. Annyi, annyi esztendő után újból itt vannak közöttünk Váradon. Aminek, — némi büszkeséggel vallhatjuk — ők is nagyon örülnek, mert Várad az ő szívükben is külön helyen van beraktározva. Boross Géza, Kökény Ilona helye már rég ki van jelölve a magyar kabaré történetében, nem kell őket felfedezni. Egyedülálló ők. Ahogy csak egy Yvette Guilbert van, ahogy Moisi után nem jöhet senki, úgy ők is, a maguk művészi metierjében, egyeduralkodók.

A kis öltözőbe a nyitott szinpadon behallatszik a nézőtér morajló vidámsága. Boross Géza van a színen, kuplékat ad elő. Még ki sem nyitotta a száját.

Kökény Ilona ezalatt szebbnél szebb toletteit szedi elő utazókofferjéből és közben beszél, az igazi kökényes hangon, gyorsan, pergőn. Mindent szeretne elmondani, ami legutóbbi ittléte óta vele történt és újból és újból feltör

előbb egyszeri bérkocsis volt,

szakértők kirendelését kéri a szerencsétlenség körülményeinek és okainak bevizsgálására. A rendőrség, bár minden amellett szól, hogy Marseg elővigyázatatlansága idézte elő a szerencsétlenséget, természetesen meghallgatja a szakértőket.

Persze Marseg Dezső sofför mindaddig órízetben marad, amíg ügyében be nem fejezik a vizsgálatot.

Ma délelőtt újból érdeklődünk a közkórház igazgatóságánál a súlyosan megsérült Rauscher Ede cukrász állapota felől. A kórházban ismételtelen kijelentették, hogy állandó javulás tapasztalható és egyáltalán nincs ok semmi aggodalomra.

Magyar műépítész fogja felépíteni a Népszövetség új palatáját

Genből jelentik:

Isméretes, hogy a Népszövetség még évekkel ezelőtt tizenötmillió aranyfrankot szavazott meg egy hatalmas palotára, amelyet a világ minden nemzetére kirótt közpénzből építenének fel. Különböző országokból harmincheten adták be pályázatukat a palota tervére, — köztük a jólismert magyar műépítész, V á g ó József, aki nemrég tért vissza Rómából Budapestre. A Népszövetség által delegált zsüri hosszú tárgyalás után kilenc pályatervet méltatott első díjra. A zsüri véleményét dolgozták ki, amelyet a Népszö-

vetség közgyűlése elé terjesztett. A közgyűlés ezután megbizta a főtitkári hivatalt, hogy a döntéssel egy ad-hoc bizottság foglalkozzék. Ennek a bizottságnak tagjai: Sir Eric Drumond főtitkár vezetésével Genf város szépművészeti bizottsága és a nagy zsürinek angol és belga tagja. Az ad-hoc bizottság, a belga delegátus kivételével, egyhangulag V á g ó József tervének megvalósítása mellett foglalt állást, de valószínű, hogy a belga is részavaz. Így aztán már 99 százaléka biztos, hogy a világ parlamentjét magyar műépítész fogja felépíteni.

belőle a nevető öröm, hogy újra ittlehet.

Most vagy két hónapig bejáróm a világot — mondja. — Egy kis Olaszország, azután Svájc, Páris és újból otthon: Terveim? Hát istenem, egyelőre Emőd Tamás új kabaréjához szerződtem. Tamás, a kis komédia helyén nyitja meg a színházat, amelyben újból együtt lesz az igazi, hamisítatlan kabaré: Medgyaszay Vilma, én, Boross Géza, Bársony Pista és a többiek, akik annakidején az Andrassy-uti kis pincében kezdtük. Csodálatosan szép művészi tervezettségrel indul a kis színház.

— Aztán tavasszal, ha befejeztük a szezon, Amerika következik. Szirmóval (Szirmay Albert, a világhírű zeneszerző) bejáróm az egész Amerikát.

Közben Boross Géza is befejezi szinpadai szereplését, boldogan siet vissza az öltözőbe.

A kis társulat, amelynek vendégtagjai még Kondor Ibolya, a kitűnő előadóművész, Komjáthy Károly zeneszerző, karmester, Homokay Pali és Imre Rezső, olyan műsorral mutatkozott be tegnap este, amelyet még ritkán láttunk.

HIREK

* A Gojdu liceumban a különböző vizsgák: javító-, pót-, magán-, különbözeti és az 1. osztályos felvételi vizsgák f. hó 12-én d. e. 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság.

* Javító vizsgák az Orsolyánál. Képző és polgári iskolánál a javító vizsgálatok 12-én, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek.

* Tanítónőképző az Orsolya-zárdában. Több oldalról kapott érdeklődésre közöljük, hogy a tanítónőképző összes tagozataira lehet beiratkozni. Vidékieknek írásban is lehet jelentkezni. Szegénysorsú növendékek, ha jó előmenetelűek, messzemenő kedvezményben és támogatásban részesülnek.

* Ipari tanfolyam. Az Orsolya zárda ipari továbbképzője és tanfolyamai az idén is megnyitnak és folytatódnak. A szabás, varrás és iparművészeti ágak teljesen új módszerrel és új irányban lesznek oktattva. Két évi külföldi tanulmány után hazaérkezett a rend egyik új tagja, iparművészeti ág-ra kiképezve. A tanfolyam tanárnője is külföldön járt a legújabb divat és iparcikkek és irányok tanulmányozására, honnan most fog még csak gazdag tapasztalataival hazatérni. Mindennemű iparművészeti tárgyban lehet magánórát is venni. Uri lányoknak a legszebb és legraktikusabb továbbképző alkalom. Felvilágosítást lehet nyerni a zárdában.

* Tanonciskolai beiratások. Ertesítjük a tanoncirtó iparosokat, hogy sikerült az iskolai főhatóságtól engedélyt szerezni, hogy a beiratások folytatódjanak az eszköztessenek. Felhívjuk tehát az érdekelteket iparosokat, hogy tanoncaikat a hét végéig okvetlenül irassák be, mert a beiratkozásra később jelentkező iparosok kihágás végett a rendőrbíróshoz lesznek átvéve. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

Jól jövedelmező állást nyerhetnek helyi és vidéki ismeretekkel rendelkező agilis egyének

3896

Bemutatkozások este 6-tól 8-ig Asicurarea Taraneasca Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1. I. em. 7.

x Itt vannak az olcsó 20 leies kotta slágerek. Mondd miér: jár a szád. Ay Ay Ay. Ich red mir in. Spielzeug. Sommeraechi. Wenn man ein Madel küssen will. Jawohl. Sevilla. Just a little drink. Ukele Lady. Oh Baby. Columbia. L'Adoré. Moda. Cara mia. Rádió Blues. Charlie my boy. Mormon. Hallo. Tessék bejönni hozzánk, lejátszani, ha nem tessék, kicsereéljük. Hegedüs hirlapiroda zeneműosztálya.

x Hygienikus orvosi haszkötő kényelmes házi használatra, gyomor-, vese-, máj méh csuszamlásoknál, sérvek és operációknál. — Rendelhetők Kováts Sándorné speciálistánál, Nilgesztelép. 2

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

ISKOLA táskák, civda táskák a legnagyobb választékban és legolcsóbb árakban Bőráruipari Rt. lerakata, Ferdinand király (Rákóczi) ut 5. 3202

LAKÁS

KEPKERETEZÉS, ablaküvegezés, ajándéktárgyak legolcsóbban: Banyiknál, Vlahuta (Szent János) utca 6. Nyílt üzlet. 3887

TÖBB csinos egy ágyas butorizot szoba, központban azonnali világítás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leifért kiadó. Bővebbet "Metropol" szálloda portásánál.

ALKALMAZÁS

PEDANS, tiszta feltétlen megbízható asszony irodai, bank és garson lakás takarítást vállal. Cim Hegedüs hirlapirodában. 978

KÉT pénzeszedő, ki az üzletszerzéshez is ért, továbbá jó megjelenésű ügynököket magas jutalék mellett felvesz Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 14

ÜGYES kereskedősegéd azonnali belépésre felvétetik Schwartz Farkas és Fiai, Vlahuta (Szent János) utca 52. 45

DEUTSCHE Erzieherin sucht Tagesstelle eventuel Vormittag oder auch Nachmittag. Zuschriften unter Deutsche in Hegedüs hirlapiroda. 38

HAZVEZETŐI vagy anyahelyettesi állást vállal intelligens fiatalasszony. Cim a kiadóban. 48

MUNKAVEZETŐT, aki agóciopálytásban teljes jártassággal bír, azonnali belépésre keres a Triumph cipőgyár, Holdvilág-utca 3. szám. 39

VARRÓLANYOKAT felvesz — Schwartzné, Ciorogariu püspök (Uri) utca 5. 41

ÜGYNÖKÖK (nők is) divatcikkek részleteledására felvételnek, Friedmann Jenő cégnél, Sas passage. 42

GYÓGYSZERÉSZ gyakornokot felvesz a Csanda gyógyszerár. 44

ADÁS-VÉTEL

AGYAK rugósmatraccal, függönyök, storkok, képek, íróasztal, feltűnő olcsón eladó, délutánként 2-5. Alba-Iulia (Bunyitay) liget 6. szám. 3598

JÓKÁRBAN levő szilzskin bunda nagyon olcsón eladó. Cuza Voda (Szacsavay) utca 56. 1

SZALONGARNITURA és két szekrény eladó. Akadémia-utca 1.

KÖZPONTBAN, nem beköltözhető új nagy magánház 850.000 leifért eladó. 400.000 lei három évig kamatmentesen rajta maradhat. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 3606-18

TELJESEN jókarban levő szilzskin bunda jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban 21

ZONGORA olcsón beszerezhető bármilyen márkával, Lyra hangszer angroban, Cuza Voda (Szacsavay) utca 56. 3761

ELADÓ olcsón egy varrógép. Horia (Báthory) utca 16. ajtó 10. 33

ELADÓ hálószoba (használt) és egy kis Singer varrógép. Értekezni délután 5-7-ig. Cim Hegedüs hirlapirodában. 34

MOTORKERÉKPÁR 3 hónapos, TELJESEN UJ, a legjobb angol márká, eladó. Moto-mechanic, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. szám. 35

SEBŐK Zsigmond: Mackó ur szárazon és vizen című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 36

BEKÖLTÖZHETŐ magánház, 3 szoba, fürdőszoba, melléképületekkel eladó. Eroul Necunoscute (Temető) utca 12. 40

OKTATÁS

NÉMET tanár tanít német, francia nyelvet. Kezdők, társalgási, levelezési gyakorlatok. Új módszer. Biztos eredmény. Referenciák. Házhoz jár. Mérsékelt díjazás. Kérek címet kiadóba "Nyelvtanárnak" vagy Kápolna-tér 5. szám. 47

NÉMET, magyar gyorsírás és német nyelvórákat adok. Cim a kiadóban.

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi te dezetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

50 ezer leig pénzkölcsön kapható. Bővebbet dr Zoltán Károly ügyvéd.

KÜLÖNFÉLÉK

FIATALEMBER elsőrendű házi kosztot keres csakis központban. Címet a Hegedüs hirlapirodába kér. 996

ÜZLETHELYISÉG kiadó a Ferdinand király (Rákóczi) ut legforgalmasabb helyén. Cim Hegedüs hirlapirodában. 20

RENDES iparosembert kvártélyba felveszek magános asszony. Decebal (Vitéz) utca 60. 46

VLAHUTA (Szent János) utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Róth A. Gyulánál, Jorga Miklós (Zöldfa) utca. 37

ÜZLETHELYISÉG, fényes berendezéssel, Diana lerakattal azonnal kiadó. Szabó, Avram Janu (Kossuth) utca 14. 43

HÖLGYEK! Rosenbergné Körösparti Hölgyfodrász üzletébe buhifrizurákat férfimunkás végzi. 3

Olcsón, szépen, gyorsan fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
Kelmefestő

Take Ionescu (Körös)-utca 1. Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Gyermek **kerékpárok I^a** és a legjobb gyártmányú **kerékpárok** bámulatos olcsón kaphatók részlete is. Alkatrészek, javítások: szakszerűen, olcsón

ELENA gépraktár és javítóműhely

H. Eisenberger Piata M. Viteazul 5. 3758 (Nagy piac-tér)

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél 3702

Rosenberg Testvérek
Str. Iorga (Zöldfa-u.) 8.
Behúzás, javítás gyorsan készül.

Tűzifa,

élesdi oltott-mész, tordai cement. Prima száraz cserés és bükkhasáb, különféle beton csövek, Rabitz-lap, kátránypapír, téglá, cserép,

legolcsóbban kaphatók:

Juricskay Béla

tűzifa és építkezési anyagraktárában. Nagypiac-tér mellett, a leégett **Adriamalom** telepén. 3894

Zománctestékek, padló-lackok és mindennemű festék-áru legolcsóbban beszerezhető STERN S. ENDRE-cégnél Oradea Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. Visszonteladónak árendingy. 3540-4

Bőröndöket, aktás iskolatáskákat, valamint divatos ri-dikülőket detailban és engro árakban árusít

Nagyváradi Bőröndáru-és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

Házhelyek a Bunyitayligetben

Megszünik a lakáshiány, amennyiben a város legszebb helyén fekvő Spitz-telep (Bunyitayligetben) parcellázásra került, mely parcellák igen kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Az, aki kis tőkéjét jól és hasznosan akarja befektetni, siessen, míg le nem késik.

Az építkezéshez szükséges homokot és kavicsot ingyen kapja. A vízvezeték és villany már be van vezetve.

Az uszodai villamos megállótól 2 percnnyire fekszik, azonban a villamosjárat rövidesen megindul egész a telepig.

Ertekezhetni:

Spitz Samuel és fia
vaskereskedésében Mihai Viteazul-tér

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.